

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 4 fl. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară 4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sunt a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic în Orăștie (Szászváros).

Cel-ce sapă groapa altuia...

Săpatu-ne-au în chip blăstemat și cu diavolești gânduri groapă nouă, și eată-i căzând tot mai adânc ei înșiși în ea, cât înspăimântați de ce le ved ochii, se pun acum să ridice stavilare cât numai pot de puternice, pentru împedecarea prăvălirii mai departe!

Când au adus legile politice bisericesti, luminatele capete unguerești din fruntea țerii, credeau, că dau prin ele un cuțit puternic în mâna popoarelor nemaghiare, ca să se tae în el! Credeau, că prin aceea, că *silesc* pe om să meargă naintea matriculantului împodobit cu chinga tricolor peste pept, vor smulge poporul de sub înriurirea bisericii și a preoților, ear' prin legea despre neconfesionalitate, mai vârtos!

Mulțumită lui D-zeu și firii bune a poporului nostru, legile, afară de sêrăcirea preoților și protopopilor, altă urmare mai rea asupra moralului poporului însuși, n'au avut.

Dar' au avut și au mereu asupra poporului maghiar însuși, și îndeosebi asupra reformaților unguri, cari prin firea legii lor sunt cei mai ușor de desbărat cu totul de cătră biserică și D-zeu! Ei țin mai puțin la sfințenia credinței și a bisericeii, și de aceea ei și erau aproape singurii cari strigau, că primesc legea cea nouă, — ear' acum primită, tot ei sunt cari lasă ca noua lege să-și și arate, — asupra lor, urmările, să-și crească florile și să-și rodească «roadele»! Popor de-al lor a trecut cu grămadă din sinul bisericii pe tărîmul gol,

nou, pustiu, așa zis al „neconfesionalității”, adevăc al neținerii de nici o biserică.

Ceva mai primejdios și mai dobitocesc ca acest lucru, nici că se poate închipui! Și acest lucru a fost introdus de lege în țară la noi!

Ministrul de pe atunci Szilágyi Dezső era părintele moral al acestei înnoiri pustiitoare pentru biserică, el era care lupta cu toată puterea pentru introducerea ei, provocând crasă de guvern, dar' ear' avântându-se în șea, și odihnă neavând până n'a văzut-o introdusă!

Acum vîzînd că unde a dat și unde creapă, 'l-au luat fiori pe însuși părintele fătului atât de perhorescat de noi naționalitățile, și contra căruia noi atâta am protestat!

Da, 'l-au luat fiori, și săptămîna trecută, în 26 și 27 August, la Baranya s'a conchemat o mare adunare a bisericii evanghelice reformate maghiare, în care se se desbată nițel lucrul și se se facă ceva contra rului, ce tot mai mult se lățește între credincioșii unguri ai acelei bisericeii. Adunarea a fost presidată de însuși fostul ministru Szilágyi, ca mirean, și de protopopul Dányi Gábor, din cler. Protopopul a arătat în adunare, că legile nouă au o înriurire înspăimîntător de pustiitoare asupra bisericeii lor, că *calvinii* cei odinioară vestiți de evlavioși, es azi cu droaia din sinul bisericeii și se lasă, în virtutea legii, fără confesiune!

După lungi și amărîte desbateri, adunarea a hotărît următoarea afurisenie, că numai așa-i putem zice, pentru cei eșiți din sinul bisericeii:

1) *Cei fără confesiune, nu vor mai fi împărțâșiți de sfințele taine, de*

botez și de cuminecătura, și ei nici ca martori la botez (nași) nu mai pot figura!

2) *Din biserică de scos nu se scot afară, dar' acolo ei pot sta numai în astfel de loc ce pot găsi gol, fără nici o privire la locul (scaunul) pe care îl aveau în biserică nainte de-a eși din sinul ei.*

3) *La morții lor nu este iertat pentru nici un preț să se facă vre-o slujbă bisericească ori să se tragă clopotele bisericeii!*

4) *In cimiter încă numai într'un astfel de loc pot fi îngropați, care li se arată anume, (adeacă unde li se îngăduie).*

Sunt numai doi ani de zile de când s'au introdus nouele legi, și eată ce hotăriri e silit azi să aducă în contra lor însuși părintele lor, calvinul Szilágyi Dezső! Căci n'a voit să asculte atunci de glasul obștei țerii, între care noi Români doar' mai eroicește ni l'am ridicat din vre-o 40 de mărețe adunări, cerînd să nu vină cu acele legi!

Poporul român în binele seu propriu se se păzească a cădea în această prăpastie a perzării, și se lase pe cei-ce i-au săpat groapa asta, să cadă ei înșiși și singuri în ea!

PACEA LUMII

Abia s'a încheiat, sau mai drept spus, nici nu s'a încheiat încă pacea în Europa între certaii Greci și Turci, și deja pacea lumii pare a fi amenințată serios de un războiu și mai mare în o altă parte a globului pămîntesc.

Anglia are azi în stăpînire Indiile (în Asia) și trage mari foloase după această stăpînire: An de an Anglia

aduce acasă câte 300 milioane floreni venit curat din Indii! Dela 1876 încoace ea a cărat acasă bogății uriașe, peste șase miliarde (un miliard avînd 1000 de milioane) floreni.

Pentru acest noroc, firește Anglia e pismuită de puteri, care ar dori ca ele să sugă mîduva dintr'un os atât de gras! Și Rusia e anume, care de multă vreme se uită cu ochi lacomi și pismuitori la Anglia. Dar' nu putea ajunge să-și facă vre-un rîu, că Anglia stătea bine cu Turcii, ear' Turcii sînt a treia parte din locuitorii Indiilor și prin ei stăpînea ușor situația. În timpul din urmă însă Anglia s'a pus cam rîu cu Turcii. Războiul cu Grecii încă doar' numai Angliei are a-l mulțumi Sultanul, că ea părea a încurajia pe Grecii. De aceea Sultanul e și necăjit rîu pe Anglia. Prilegiul acesta l'au știut folosi Rușii: S'au dat acum ei pe lângă Turci, întăritându-i contra Angliei, și i-au adus la gândul, ca și domnia lor în Indii să fie înlăturată, că la vreme de nevoe, vor să aibă și spriginul Rușilor.

Și azi deja un cap întreg de țară, partea Afganului în Indii, care e locuită de Turci, e în picioare, cu arma în mîna, contra stăpînirii engleze!

Rusia îi așîță într'una. Și așa ca mîne ne putem trezi cu vestea izbucnirii unui nou războiu, de astă-dată uriaș, între Anglia, care va voi să-și susțină domnia în Indii, și între Rusia, care fiind vecină Indiilor, va sări în ajutor răzculaților, sub cuvînt că le ajută să scape de «jug străin», în faptă pentru a cădea în al lor jug! Să vor trezi astfel față în față pentru a-și măsura puterile într'un războiu, care ar fi, ne-

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI”

Intermezzo...

(Din Heine).

Când ochii tîi albastri-i vîd,
Durerea dau uitării;
Aproape când de tine șed,
Uit chinu n'străinării.

Pe sinul tîu de mî aplec,
Plutesc în sferi senine, —
Dar' fruntea grea de gânduri plec
Când spui că ții la mine!..

A. Vojen.

MARIA

— O carte asupra amorului —

de P. Nansen.

Iubita mea e mai pretensivă decît ori-care altă femeie. Alte femei m'au cinstit cu iubirea lor. Le sînt recunoscător, dar' îndată ce mi-au trecut peste prag, le-am și uitat, de-au venit o singură dată ori mai de multe-ori.

Numai la una mă gîndeam mereu, chiar și atunci când simțiam pe buzele mele focul buzei altei femei. Ea era izvorul de lumină al inimii mele. Cu ea asemănam pe toate celelalte, și nu era nici una asemenea ei! Numai după ea mă topiam, numai după ea mi se sfîrșea inima. Numai cu ea doream să trăiesc, căci vieța mea numai așa are țință de aur, ocupațiune învîlîită în raze de soare, dacă pe ea o voiu ști mie alături!... Nici de moarte nu am fiori, dacă și ea vine cu mine în fioroasa împărăție a nimicirii!

Și numele iubitei mele e Maria. Ea e mai frumoasă decît toate temele lumii.

Nu mult îl prețuesc pe acel poet, care își împodobește singura sa iubire cu toată strălucirea laudelor. El face ca țeranul cel fără știință și poate că iubita lui nici pe departe nu vrednicește multele vorbe frumoase cu care el o încarcă. E întocmai ca și când omul ar cunoaște o singură culoare, pe cea albastră, roșie ori galbină, și s'ar juru că altă culoare mai frumoasă ca aceasta pe lume nu există!

Și dacă iubita mea ar asculta liniștită, când eu măgulindu-o îi spun: Tu ești cel dintâi, singurul meu ideal, tu ești cea mai frumoasă, cea mai bună din lume, — aș respinge-o dela mine cu dispreț!

Dacă ea ar dori să o ador, dacă tare ar fi iubirea ei, ca moartea, ea mi-ar răspunde: Du-te, caută-ți alte iubite, zece, douăzeci, mai multe, alcargă după astfel de femei pe care mai tare le-au scos bărbații la modă, și după-ce pe toate le-ai cunoscut bine, și totuși vei spune că eu sînt idealul teu, cea mai frumoasă, cea mai bună în toată lumea, atunci voiu fi mîndră și fericită de amorul tîu!...

Și dacă eu îi spun Mariei: Tu ești mai frumoasă ca ori-care femeie din lume, ea poate să privească mîndră în ochii mei și fericită poate să se alipească de mine, căci eu mare ștregar am fost!..

Nu cred că e adevărat amorul meu; numai atunci l'am știut când mi s'a părut că am pierdut-o pentru totdeauna. E aceasta o astfel de probă de amor, de care doresc tuturor bărbaților. O probă ce-mi aduce multă întristare, dar' are putere curățitoare.

A venit la mine ca un copil neștiutor de nimic. Așa de limpede îmi aduc aminte, ca și cum în clipa aceasta mi-ar sta nainte. Să gîndea nițel, și voia să-și arate, că vieța ar fi dăruit-o cu bogată experiență. Așa-mi vorbea de vieța, ca și cum un trecut mare și întunecat i-ar sta la spate, plin de durere,

de înșelăciuni, care au făcut-o nesimțitoare pentru bucurii. Și ținîndu-și asupra mea privirile de păpușă, mă încredința, că se gătete serios pentru mînaștire. Ea simte, că numai abdicarea liniștită, fără tînguiri, i-ar mai putea face suferită ființa pe pamînt.

Și zicea cu adîncă convingere, că numai în iubire este fericire! Ear' din jocul inimilor, mi-a fost destul!... Odată am iubit: pe acel student care mi-a devenit mire, dar' acum nu-l mai pot suferi. M'am urît de vorbele lui într'una dulci; m'am plictisit de desmerdările lui. Nu, eu nu pot iubi cum iubesc altele. — Acestea mi le spuse cu ton obosit, dar' tîmpla ei o înroșau valurile de sînge ce-i fugeau pe sub piele, ear' ochii ei sclipiau, ardeau de patimă. Eată o femeie ce vrea să se facă călugăriță, dar' care s'a născut numai pentru a iubi!..

Și când astfel îmi vorbea acea fată înaltă, mlădie, și în vorbele ei tremura tînguirea durerii, atunci am iubit-o.

Ce fermecătoare era ea așa, mărturisind sincer ce avea pe inimă, și ce dulce arătare era!

Maria avea, la începutul cunoștinței noastre haină foarte frumoasă! Nici odată nu o voiu putea uita.

greșit unul din cele mai crâncene ce a văzut lumea, și dela sfârșitul căruia ar atârna cine se aibă în viitor domnia peste bogățiile dătătoare ale Indiilor?

Rusia își și strânge deja armate la hotarele Afgane ale Indiilor.

*

În Europa însă pacea pare a se așeza pe picioare tari. Vizita dela Petersburg a Președintelui republicii franceze, a fost o întărire a legăturilor dintre cele două mari state, și se spune în vederea ținerii *păcii*. Se dă ca sigur, că s'a scris și un contract în toată forma, de către cei doi capi de state și miniștri lor de externe, prin care se deobligă a-și da ajutor de arme unul altuia, îndată-ce ori unul ori altul ar fi atacat din vre-o parte oare-care, precum și în cazul când unul ori altul ar fi silit el să atace pe cineva. S'a făcut adevărat „*alianță*” în toată forma.

În același timp se dă însă știrea, că înainte de încheierea acestui contract între Rusia și Franța, s'a încheiat unul când cu vizita Împăratului Germaniei, și între Rusia și Germania, așa că azi am fi stând de fapt în fața unei noue „triple alianțe”: Rusia-Germania-Franța, alianță în care zala de încheiere, de legare, o formează Rusia. Ear' condiția acestei alianțe ar fi, că Germania să dea napoi Franței Metz-ul (în Alsația Lorena, pierdute în marele război din 1871). Dar' știrea asta nu se ia ca prea apropiată de adevăr.

Știri politice.

Săptămâna trecută ministrul președinte Baden din Austria, a fost la M. Sa Împăratul în Ischl, pentru a-i da seamă despre starea politică a țării, și mai ales despre aceea, că nu poate împăca deloc pe Nemții din Bohemia cu Cehii, că Cehii cer deplină lor îndreptățire în țara lor, ear' Nemții deși puțin, vor ca tot ei să fie și acolo de-a-supra.

Ziarul ceh „*Hlad*” spune că Baden, care e de părere să se dea îndreptățire Cehilor pentru a avea pace, s'a întors de tot mângâiat dela *Maiestatea Sa, care a recunoscut că s'a drept cererile Cehilor*. Aceasta va fi drept-aceea steaua după care Badeni se va călăuzi în cărmuirea țării.

Nu mai puțin de însemnătate e știrea ce-o dă același ziar, că ordinațiunile pentru

Au fost apoi și vremuri de acelea, când Maria avea mai multe haine, dar' nici într-una nu mi-a plăcut așa de mult ca în aceea dintâi. Era ca și cum ar fi de mătăasă, și totuși nu era mătăasă. În bluza aceea lipită pe trup, era așa de simplă și totuși poetică, ca o iluzie de primăvară...

*

Cei mai mulți bărbați în purtarea lor față de femei sunt tândale. Sînt foarte precauți, „cuminți”. Ear' femeilor nu le place dacă sînt asediați cu vorbe cuminți, înțelepte. Ele așteaptă cuceritor, îndrăzneț! Aproape fără deosebire, instinctiv, ele doresc pe bărbatul cu voință tare, care se le înfrîngă și mândria lor chiar! Fără să o și știe, ele desprețuiesc pe bărbatul, care le cerșește grație. De câte-ori nu declară ele de tîndală pe cel-ce s'a speriat de sîfiala lor și îndată a încetat cu asaltul! Căci doar' ele numai de aceea și zidesc în giur de sine șanțurile virtuții, ca un braț înarmat să le ducă cu puterea în robie...

(Va urma)

Trad. de Nil.

Nici o greutate de înțeles.

— Mă rog dle profesor, întrebă un școlar, de ce îi zic la Pallas Athene „zeița înțelepciunii”?

— Pentru-că, răspunde profesorul, ea a fost singura zeiță ce nu s'a măritat...

egala îndreptățire a limbii cehi cu cea nemțescă, pentru care s'a ridicat volbură întreagă și a căror retragere o cer Nemții bohemi, nu numai că nu se vor retrage, dar' se vor întinde încă și peste Silesia!

Ear' în viitorul budget al statului, se va lua la cheltueli și suma de lipsă pentru deschiderea unei universități cu limba cehă pentru Bohemia și Moravia, lucru demult tot dorit și cerut de Cehi.

*

Regele Carol I. al României va face în toamna anului de față o vizită Sultanului Turcilor la Țarigrad. Turcii fac întinse pregătiri ca Regele României, cel mai iubit și stimat între domnitorii din Orient, să fie cu demnitate primit.

Mulți sînt aplicați a lega frumoase nădejdi de această călătorie, mai ales însă că Românii din Macedonia le va aduce vre-o îmbunătățire a sortii. Dece D-zeu ca așa să fie.

*

Pentru Poloni încă pare că începe a răsări un soare mai bun.

După-ce timp de 34 de ani au fost cărmuiți cu foc și fer, cei din Rusia, acum Țarul pare a fi prins îndurare pentru ei. El a plecat spre colțul lor de Țară, la Polonia rusească, în Varșovia, și din vorbirile țînute, din cele ce se scriu în giurul acestei călătorii, se trage cu socoteala, că are să le mai sloboadă lanțurile, să le mai ușureze robia, dându-le mai mult lărgămint, mai multă puțință de desvoltare.

Polonilor din Austria nu le merge rău, ar rămănea să se mai îndrepte și soarta celor de sub jug german, și atunci și acest popor zdrobit, sfîrțicat în trei bucăți de trei vecini puternici, ar răsufia mai ușor și ar mai putea doar' lega nădejdi de o reînviare.

Asociațiunea la Mediaș.

În ziua de Sînta-Maria în săptămîna trecută, s'a deschis la Mediaș adunarea generală a «Asociațiunii».

Comitetul a fost primit la gară, la orele 10, de o mulțime foarte mare de popor și inteligență. Protopopul Moldovan a salutată cu o vorbire avîntată comitetul Asociațiunii.

Ședința întâie s'a deschis la orele 11 prin președintele I. M. Moldovan, cu o vorbire primită cu adevărată însuflețire de numărul public ce era de față.

S'au ales apoi 4 comisuni pentru cercetarea rapoartelor pregătite de comitet, anume a raportului general, a planului zidirii unei „Case naționale” în Sibiu, a rațiociniului, și o comisie pentru câștigarea de membri noi.

S'a făcut cunoscută întărirea statutelor prin ministru cu schimbările făcute de comitet și de adunarea generală extraordinară.

S'au cetit apoi două disertațiuni, una „Despre fînă și despre mori” de Axente Sever, alta despre „Pîntea Viteazului” de I. Pop Reteganul.

A urmat apoi banchet care, firește, a fost însuflețit, «înălțător de inimi», cu veselie și vorbiri avîntate.

Ședința a II-a s'a ținut Sîmbătă. S'a raportat de comisia pentru câștigarea de membri, că dl președinte al Asociației, I. M. Moldovan, a dăruit suma de 200 fl. ca membru fondator, dela dl Teodor Pop din Baia-de-Criș, au sosit asemenea 200 fl. ca taxă de membru fondator, ear' incolo au adunat încă taxe de membri, ordinari și ajutători, vre-o 400 fl.

Comisia pentru examinarea raportului general, face cunoscut, că hotărîrea adunării generale din anul trecut, de-a publica Asociațiunea *premiu pentru lucrări populare de drept*, cari adevărat se răspîndesc cunoștința dreptului (legilor) în popor, — nu s'a putut îndeplini din lipsa de mijloace! Și așa se îngroapă una din cele mai folositoare lucrări a cărei pornire se plănuse. Din lipsa de mijloace? Mai curînd credem că din lipsa de oameni, cari să se ocupe serios cu ideea și să iscodească chipuri ușoare pentru întruparea ei!

Să propusese în adunarea gen. trecută, că Asociațiunea să dea ajutoare și școalelor populare primejduite. În adunarea trecută

s'a ridicat în giurul acestui lucru o discuție foarte aprinsă. O parte cerea ca Asociația să dea ajutoare, alta, cunoscînd stările materiale neajutate, că nu poate da, deși ar vrea. S'au aruncat vorbe mari de unii asupra altora. Cei dintâi (Blăjenii mai ales), ziceau că decît să ne gîndim la zidire de «casă națională» mai bine la așa ceva, căci poporul atunci, simțind nemijlocit binefacerea Asociațiunii, s'ar și însufleți mai tare pentru ea, — ceilalți apărau lucrarea de azi a Asociației, că susține școala de fete din Sibiu, împarte premii la meseriași etc. — La urmă s'a primit ca comitetul să caute a ajutama pe viitor și școalele populare din fondurile Asociației.

S'a primit apoi încă o propunere a comitetului, ca adevărat să se înceapă crearea unui fond, care să slujească la timpul seu pentru zidirea unei «case naționale» în Sibiu, un fel de muzeu național în care să se păstreze averea Asociațiunii, biblioteca etc.

Salut din temniță!

Adunarea dela Mediaș și-a avut și senzația sa, încă «politică»! Sîmbătă după amiază a sosit acolo telegrama următoare:

„Salutare frățescă din temniță!

Gustav Weigand”.

Nimeni nu pricepea ce se fie, ce să însemneze? Era adevărat o telegramă, care vestea cea mai nouă bravură «patriotică».

Dl Dr. Weigand, profesor german dela marea universitate din Lipsca, (în Germania), studiază de ani de zile limba română. În scopul acesta, ca să audă cum se rostește ea ici și cum colo, vine vara și umblă tot prin alte părți printre țerani de le ascultă graiul. A venit și ăstan și era toemai prin Selagiu. Fiind popor mult adunat de St.-Marie la Mănăstirea-Strîmbei, învățatul profesor voia să folosească privilegiul și să asculte acolo ear' țerani din feliurite locuri.

A mers la biserică. A intrat și stătea întrînsa. De-odată, ce să vezi? *Fisolgăbirul cercului*, (un fel de Beke), *încungiarat de 6 gendarmi îl chiamă la sine pe dl Weigand!* *L'au luat între baionete și haid' cu el la protopretură!*

În zadar a cercat să-i lămurească, că d-sa ca profesor universitar are drept să călătorească în scop de studiu pe ori unde, viteazul fisolgăbiru ce să înțeleagă el așa ceva! *L'a arestat îndată și l'a ținut închis până mai departe.*

Advocatul român Dr. Tămaș, a telegrafat deloc ministrului de interne. *A venit răspuns să-l sloboadă numai decît, — dar' crezi că puteai birui cu nebunii?* Nu! În credință că te miri ce agitator primejdios, vrășmaș al nației de pînteni au prins, nu voiau să-l lase din ghiare nici pe vorba ministrului! Abia după multe întrepuneri și luminări din partea domnilor români, au putut scăpa de neplăcere pe învățatul Neamț, care va duce acum cel puțin o «plăcută» aducere aminte despre «ospitalitatea» organelor maghiare și despre marea lor deșteptăciune întru «păzirea patriei».

CORRESPONDENȚA

Cîmpuri-Surduc 18/30 Aug. 1897

Dle Redactor,

Duminecă în 17/29 August c. s'a pus peatra fundamentală la frumoasa biserică în comuna noastră Cîmpuri-Surduc. Această sîrbătoare a fost dublă pentru noi, deoarece n'am sîrbat numai punerea pietrei fundamentale la biserică, ci am sîrbat și ziua onomastică a Exelenței Sale arhiepiscopului nostru. Și ca să arătăm iubirea noastră și prin fapte față de archereu, am ales la sfatul Preaonoratului domn protopop al Iliei: Avram P. Păcurariu și de hram al noii biserici Sf. muc. Miron. Cu mare însuflețire s'a exprimat acest fapt și prin scrisoare Exelenței Sale.

În peatra fundamentală, care e o cruce de peatră, este un loc săpat unde e așezată următoarea scrisoare:

Această sfîntă biserică s'a ridicat în zilele Prea înalțului Împărat și Rege:

FRANCISC IOSIF I.

fiind Arhiepiscop și Metropolit:

MIRON ROMANU.

Protopresbiter: AVRAM P. PĂCURARIU

Prot.: IOAN BUDOIU

prin edificatorul: NICOLAE PĂRĂU.

D-zeule binecuvîntă acest lăcaș în vecii vecilor.

Cîmpuri-Surduc în ziua Sfîntului muc.

Miron anul 1897.

La ceremonialul divin au luat parte prelungă dl protopop tractual, părintele Olariu din Gurasada, părintele Nistor din Burjuc și părintele Olariu din Tisa.

Deoarece-ce foarte binefăcători s'au arătat marinimoși față de noi pentru zidirea noii biserici, s'a ridicat rugăciune călduroasă pentru dînsii și s'a făcut începutul ca numele celor ce ne-au ajutat ori în ce chip la această monumentală clădire să fie eternizat într'un mod demn.

Vă mai vestesc, dle Redactor, că această biserică va fi în adevăr un lucru de mîni românești. Întreprinzător român, lucrători români. Ziua lucră cu cea mai mare sirguintă, și precauțiune, ear' seara ne delectează cu cântări frumoase corale, încât 'ți-e mai mare dragul.

Așa decurge la noi edificarea noii biserici.

Delean.

Șicanări pécatoase.

Petritu, Aug. 1897.

Dle Redactor,

Nainte cu 2 săptămîni voind să-mi procur opul «Biografia lui A. Iancu» ce se află de vînzare la comitetul «Asociațiunii Trans.» în Sibiu, m'am adresat către comitet trimîndu-i prețul broșurei cu mandat postal prin posta din Petroșeni, unde în timpul de față figurează ca primitoare de bani o femeie, N. Valz.

Dar' să vezi minune!

Patriota mea mi a voit ca să-mi primească mandatul, pentru-că n'a fost adresat în limba maghiară.

Așa mi s'a adus înderēt paralele și mandatul. După vre-o 5 zile am trimis alt băiat cu banii, dar' de nou mi i-a respins cu niște vorbe mojicești maghiare, de «büdös oláh» și «stîncetete Walah»!...

M'am dus atunci eu, cel interesat în cauză și necăjit peste măsură, și aflându-se și ceilalți oficiali postali acolo, am predat mandatul șefului postal, dlui Rotter.

D-sa m'a îndrumat să-l predau la cocoana, care trebuie să-l primească. Și într'adevăr jupăneasă acum nu a mai respins mandatul, dar' nod în papură totuși căuta, că nu ar putea ceti, fiind-că nu e în limba maghiară!

Aprins peste măsură am făcut-o luătoare aminte și am întreat-o: de ce nu a primit mandatul mai înainte și cu ce drept m'amește «büdös oláh» și «stîncetete Walah»?

Dar' voincoasa jupăneasă simțindu-se la strîmtoare, a tăgăduit că ar fi zis!

Eată vitejia lor! O nimenca și o taie fugă ca aceasta, și ea cutează a șicana în chip plin de reutate pe poporul nostru.

Am făcut altfel pașii de lipsă la locurile competente, asemenea și la direcțiunea postală centrală pentru vătămarea neamului prin vorbele postăriții acesteia.

Și până atunci însă, eu rog pe toți Românii, ca în treburile lor cu posta, cu telegraful, cu trenul, cu judecătoria, să se folosească numai de limba română, că avem drept în lege și ei trebuie să o primească!

Petru Iacob.

Are dreptate dl P. Iacob, și noi care totdeauna am stăruit în înțelesul acesta, ne alăturăm cu drag la apelul ce d-sa îl face pentru întrebuintarea limbei române.

Ear' pentru astfel de obrăznicii a unor slujbași incarnați de pe la poste, dăm încă lămurirea, că la fiecare oficiu postal și la fiecare stație de tren, este o «carte de plîngeri» («Panaszkönyv»), în care tot insul căruia i s'a făcut vre-o șicană, vre-o nedreptate la postă ori tren, are drept să scrie plîngerea, subscriindu-o și punîndu-și adresa deplină că unde locuște, și Direcția pos-

telor ori a trenurilor îi răspund sigur și totdeauna, apoi *pedepsește pe slujbașul nedreptăților!* (deși asta n'o prea spune pîrătorului).

Să ne folosim de dreptul acesta când ne năcăjesc. Cartea e a se cere dela șeful (căpetenia) poștei ori a stației, și el e dator s'o dea ori-cui, car' în carte *să scrie fiecare în limba lui maternă.*

Femeie fin de siècle...

Natural că numai în orașe mari se pot afla! Și trebuie să fie adorabile! Eată un mic tablou al unciă. Venind acasă cam târziu după amiază, după-ce plecase de dimineață, o întreabă bărbatul:

— Unde-ai umblat, scumpa mea?

— O, pe multe locuri! Dela 8—9 în cafenea; am cetit foile. Dela 9—10 am avut noi femeile un pic de adunare.

— Frumos...

— Eu am fost președintă și am rostit o vorbire puternică despre emanciparea femeilor!

— Imi închipui c'a avut efect mare.

— A avut. Dela 10—11 am mers la universitate; am ascultat pe Dr. S., a predat o frumoasă temă din astronomie.

— Și a fost interesantă?

— Da, interesantă. Apoi am trecut pe la ministerul de culte și instrucție, și i-am dat scrințitulu acela de secretar explicații amănunțite, că ce păreri greșite are el despre creșterea tinerimii.

— Serios?

— Eoarte serios! Apoi am plecat acasă. Ear' pe drum spre casă, închipue-ți, am avut o mică aventură.

— «Aventură»? — întreabă bărbatul neliniștit.

— Da; dar' se nu mă înțelegi rău...

— Ce fel de aventură?

— In cealaltă uliță am întâlnit un copilaș, ca un ingerele de trumos. Putea fi de 3 ani.

— Numai?

— Da, de 3 ani. Avea admirabili ochi negri și păr buclat; era ca o păpușică frumoasă. A ris cătră mine; m'am aplecat la el și l'am sărutat!.

— Nu era netuns?

— Ba da.

— Nespălat pe obraz?

— Da.

— Cu ciorapi găuriți în picioruțe?

— Dar' încă cât de găuriți s'erăcuțul!

— Pantaloni murdari pe el?

— Da, da. Dar' de ce tot întrebi?

— Pentru-că știi tu cine a fost acel s'erăcuț de copilaș?

— Cine?

— *Micul nostru Emil!*...

NOUȚĂȚI

M. Sa Impăratul și Regele nostru Francisc Iosif I. va serba în Aprilie viitor a 50-a aniversare a suirei sale pe tronul Austro-Ungar. Cu această ocazie se va face la Viena o mare revistă militară la care e vorba să iee parte și detașamente din armatele Statelor, cari sînt și urmează politica triplei alianțe. Se afirmă, că guvernul român ar fi primit propunerea ca și România să trimeată pentru acest scop o companie de infanterie, o baterie de artilerie și un escadron de cavalerie. Până acum nu s'a hotărît din care regimente se vor trimete aceste detașamente.

Un frumos dar a făcut «Asociațiunii» dl profesor Beloescu din Bêrlad, (în România). A dăruit anume, din privilegiul adunării sale generale din urmă, 20,000 lei Asociațiunii, întru spîrginirea lucrării sale culturale, de mult folos pentru poporul român.

Mare volnicie se face acum de vre-o 3 ani într-una la Șeșești la Sta-Măria-mare. Fîind hramul frumoasei biserici, se sîrbează totdeauna cu pompă mare și vine popor credincios din toate satele vecine pe atunci la Șeșești, se asculte sfînta rugă a Părintelui *Lucaciū*. De trei ani încoace însă, asta nu se mai poate, căci totdeauna câte-o compa-

gnie întreagă de gendarmi împresoară biserica și nu mai lasă să intre decît pe cei din sat, pe străini nu, sub cuvînt că nu pot lăsa să se adune aci atîta lume și să se facă cumva «agitație națională» în popor.

Adunarea generală viitoare a „Asociațiunii”, după cum s'a hotărît la Mediaș, se va ținea în *Beiuș*, comitatul Bihorului.

Noul protopresbiter gr.-or. al Orăștiei, dl *Vasilie Doișă*, va sosi la Orăștie pentru a-și lua în seamă postul și a-și începe funcțiunea, după știrile ce avem, în 16 Septembrie n. c.

Un lucru foarte cuminte au făcut Românii din *Sintea* (lângă Chișineu): Fîind comuna de 350 familii, mai toți Români, și 7 prăvălii jidovești în ea, *ear' românești nici una*, — s'au pus 50 de fruntași din sat, cu preotul, învățătorul și primarul în frunte și au făcut o to-vărășie pe părți (acții) și au făcut statute și le-au înaintat la tribunal de le-a întărit, și azi *au deschis ei o mare prăvălie românească*, cu care vor zogoni din sat pe Jidovi pe toți cu vremea. Lucrul e minunat întocmit, căci nefîind prăvălia numai a unuia, ci a alor 50, ei au putere să ducă și pe cealaltă la prăvălia lor și așa sînt mai siguri de isbîndă! Și șase alte comune vecine au cerut statutele, că vreau să facă și ele așa! — Foarte frumos!

Societatea română de diletanți „Progresul” din Făgăraș aranjiază un *Concert* cu binevoitorul concurs al d-lor Isaia Popa și V. Popoviciu, Duminecă în 5 Septembrie st. n. a. c. în sala hotelului „Lauritsch”. În-ceputul la 8 ore seara. Pentru comitet: Dr. Ioan Turcu, președinte; Maria Dan, v.-președ.; J. Berescu, secretariu; Ioan Dejenariu, cassar. Oferte marinimoase, în favorul fondului societății, se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică. Programa: 1. G. Dima: «Măndruliță de demult», executată de corul societății. 2. Două piese musicale pentru pian: a) Paderewski: «Menuet», b) J. Murășan: «Potpurii românesc», executată de d-șoara Letiția Popa-Radu. 3. Două solo-uri pentru bariton: a) Schubert: «Pax vobiscum», b) G. Dima: «Ciobanul», cîntate de dl Isaia Popa. 4. F. Mendelsohn B.: «Toamna», cîntare pentru două voci de dame, executate de coristele societății; Sopran: d-șoarele Mariți Turcu, Iulia Tofta, Elena Ghimbășian, Victoria Toma și Rosa Țințariu; Alt: d-șoarele Elena Bunea, Irina Silaghi, Letiția Popa-Radu și Elena Ganea. 5. G. Coșbuc: «Rugămintea din urmă», poezie, declamată de dl Emil Dan. 6. Două solo-uri pentru tenor: a) G. Dima: «Mezul nopții», b) G. Dima: «Mugur mugurel», cîntate de dl V. Popoviciu. 7. G. Dima: «Cucuruz cu frunza 'n sus», executată de corul societății. 8. Schuhmann: «Doi grenadieri», baladă solo pentru bariton, cîntată de dl Isaia Popa. După concert, dans.

Mare nenorocire în Petroșeni, s'a întemplat în noaptea de 28 Aug. la miezul nopții: *S'a spart adevă un căsan de cel mare*, nemai putînd birul puterea aburelui produs în el. Pocnind el a produs o bu-buitură groaznică; dărabe grele de fer din trupul lui au zburat ca pușcate din gură de tun în toate părțile în casa sub care stau mașinele. A stricat toată casa; părății i-a ciuruit, coperișul i l'a sfărîmat. Nu era în casă decît mașinistul, ajutorul seu și fochistul. Pe aceștia explodarea i-a isbit la depăr-tare de 5 stîngini. Mașinistul și ajutorul sînt greu răniți, unul la cap, altul la picior. Paguba se urcă la 16,000 fl.

Petrecere cu joc aranjiază «Reuniunea femeilor române gr.-or. din Hunedoara» la 24 August v. (5 Septembrie n.) a. c. în grădina dlui Adolf Strauss, (în cas de timp ne-favorabil în sală.) Începutul la 4 ore p. m. Venitul e destinat în favorul fondului «Reuniunii femeilor române gr.-or. din loc». Prețul de intrare de persoană 50 cr., de familie 1 fl. 20 cr. Comitetul aranjîtor. Suprasol-virile se primesc cu mulțumită și se vor cuita publice.

Palestina reînviată! Adevă nu e încă, ci se plănue să fie! Dorința e veche. După-ce s'au risipit peste toată lumea și au adunat bogății de au ei singuri cât zece popoare la olaltă, azi Jidanii capătă poștă să se adune ear' la un loc, să facă și ei o «nație» undeva, un popor cu țara sa. Învățați mari de-ai lor au făcut socoteala că «ce-ar costa?», și au aflat că așa în rotund le-ar trebui — *un miliard de florinți!* (1000 de milioane!) Acum umblă numai să facă rînd de miliard, apoi s'apucă s'adune pe toți salahorii ce aleargă după zdrențe și să-i ducă să-i așeze în Palestina, să facă «țară» din ei. Cam mare lucru, că doar' «jupanul» nu-i datat să lucre ca alte nații, ci numai să înșele, să sugă, și de unde n'o mai putea-o face asta, streche,

vor să fugă ca pui de portărnice în toate părțile, unde se găsească eară rînd de «gșeft»...

Necrolog. Primim următorul anunț fune-bral: Subscrișii cu inima frîntă de durere aduc la cunoștința tuturor moartea prea-iu-bitului lor tată, socru, frate și sonsăngean *Maximilian C. Codarcea*, paroch și v.-proto-pop gr.-cat. al Pogăceleii; întemplată în 29 August 1897 la orele 12 $\frac{1}{2}$ din zi după un morb scurt, provăzut cu ss. Sacramente a moribunzilor, în anul al 61 al etății și al 33 al preoției sale. Inmormîntarea scumpului repausat va avea loc în 31 August st. n. la 2 ore p. m. după ritul bisericii gr.-catolice. Pogăceaua, la 29 August, 1897. Fie-i țărîna ușoară și memoria binecuvîntată! Virgiliu, Alexandru și Victor, ca fii. Susana, Samfira, Anica și George ca surori și frate cu familiile lor. Eugenia n. Cotta ca noră, Sabin și Liviu ca nepoți. Augustin Cosma și soția Iulia, Aurel Pop și soția Lucreția ca cumnați și cumnate.

— Subscrișii cu inimă sfîșiată de durere, aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, amiciilor și cunoșcuților, că prea iubitul nostru soț, tată, moș și socru: *Nicolae Mosora*, fost primariu comunal al Seliștei, Epitrop al bisericii celei mari, cassariu al cassei de păstrare, membru al fundațiunei Șaguna, membru ordinar al Reuniunii române agricole din comitatul Sibiului etc. etc., după lungi și grele suferințe, împărțîșit cu sîntele taine a adormit în Domnul Joi în 2 Septembrie (21 August) a. c. la 8 ore dimineață în etate de 60 ani. Rămășițele pămîntești ale neuitatului defunct se vor așeza spre odichnă vecinică Sămbătă în 4 Septembrie n. 11 ore a. m. în cimiteriul bisericii celei mari din Seliște, la care tristă festivitate invităm pe toți condolenții. Seliște, în 2 Septembrie (21 August) 1897. Paraschiva Mosora, soție; Dumitru, Maria, Elisaveta, ca fii; Nicolae Stroia, ca ginere; Maria, nepoată.

Tren la Seliște! Marți în 31 August n. s'a deschis linia ferată Sibiu—Seliște spre bucuria locuitorilor din satele învecinate. Re-presentantul ministrului, vicecomitele, pretorii, precum și o mulțime de inteligenți aparți-nători cercurilor oficioase, au fost întimpinăți de public mult la stațiunile din Săcel, Orlat și Seliște. Au ținut alocațiuni învătătorul Radu din Săcel, dl Ludovic Pesamoska din Orlat și vice-notarul Chirca din Seliște. Seara s'a reîntors trenul și la hotelul «Impăratul Romanilor» din Sibiu s'a dat un banquet. — Tot atunci s'a deschis și linia ferată Mier-curea—Vințul-de-Jos. Rămîne a se pune la cale joncțiunea Seliște—Miercurea.

Greva calfelor de brutari. Calfele de brutari din Budapesta, nu sînt îndestuliți cu situația. Cer se li-se deee localități de lucru sănătoase, în locul pivnițelor mucăgăite; orele de lucru se li se reducă dela 18—20 la 10. Într-o adunare și-au precizat dorințele și le-au înaintat la societatea industriașilor. Dacă nu li-se vor împlini dorințele, locuitorii capitalei într-o bună dimineață se vor pomeni fără pîne și chifle.

Pretini foarte buni. S'a întemplat zilele astea în Pesta. Din o cafenea mai de pe de laturi, es noaptea târziu doi «cetățeni» cher-cheliți. Unul vrea să meargă acasă, celalalt avea încă voce de chef, și tragea de celalalt să vie într'altă crîșmă să mai petreacă un pic!

— Și nu vie cu mine? Io-s măsar, tu ești măsar... nu vie?

— Nu!

— D'apoi nu mă iubești tu pe mine?

— Ba te iubesc, dar' tot nu vin!

Atunci cel cu voce de chef, îmi i-a pe fîrtat și dă-i și dă-i de dragoste peste cap cu palmile, de să-i trosnească glava! Dar ceta, știind bag-seama că dela bun pretin, ...eu măsar, tu măsar... îi vine mana, nici că să apăra de așa! Și ear' a început veselul:

— D'apoi nu ești tu măsar?

— Ba da, arhangelii lui?

— Și nu mă iubești?

— Te iubesc fîrtate, te iubesc...

— Și totuși nu vie?

— Nu!

Și iară ploaie de pumni și palmi, de pe bietul îl pornise sîngele și începuse să zbere.

Vine un polițist. Află de treabă. Pe bătutul îl trimite spre casă, pe celalalt să-l ducă la căpitanie. Dar' abia merge ce merge cu ceta spre poliție, se întoarce celalalt după ei, și sare la polițist:

— D-ta vrei să închizi pe pretinul meu? D-Ta? Și punîndu-i mîna 'n umăr îi strigă: Cară-te de-aci că o capeți! Apoi cătră cel ce l'a bătut: Acum hai să bem! Și tu ești măsar și eu măsar!

Și au intrat de nou în o putică din o ulicioară vecină.

O pescuire bogată. Un pescariu s'erac din Harderwyck a tras în zilele trecute din mare o ladă de lemn plină de bani de aur. Aproape de locul unde s'a aflat lada fusese

o stîncă mare în care de multe-ori se îm-pedecau luntrițele bieților pescari. Deunazi au dărîmat stîncă, dar' luntrițe tot se îm-pedecau. Amintitul pescariu a căutat și a aflat obiectul în care se împedecau luntrița; l'a tras afară și deschizînd lada a vîzut că e plină cu aur care, după cum se crede, e din secul al XIII-lea.

AMICIȚIE — DISTRAȚIE

„Robie!”... O musică simpatică, lină, ca auzită noaptea prin somn în deșteptare, cum trece perzîndu-se pe un drum departe, și dulce-dulce, mă urmă-rește într'una! E melodia... «Făgăduesc... Par' c'o tot aud, și nu dia al meu rost, tu știi din al cui, și de aceea mi-i dragă, și adese-ori închid ochii ca să mă cufund în dulcea înșelare a urechii mele... *Robie.*

Vrajbei!... Ce-mi trimiți vorbă pe lună, că ți-am stricat voia bună? Cine strică dragostile, mînce-i grăul pascrile!.. De ți-oiu fi stricat pe-a ta, mînce și țarina mea!.

Zeu că...

Para... Ești deșteaptă!!! La revedere? la Paloma.

Fulger.

FEL DE FEL

Minunile credinței. Noua «confesiune», nazarenismul, ce cucerește într'una teren în părțile Aradului, arată cum într'adevăr credința tare, fie ea apoi întemeiată pe adevăr ori închipuire, e curat făcătoare de minuni! Să istorisesc multe despre cei-ce trec la nazarenism, cum își mărturisesc și ispășesc pē-catele tînuite, ca apoi să poată intra cu suflet curat în șirul credincioșilor celor noi. Eată cel mai nou cas, întemplat în Oroshaza, po-vestit de foile maghiare din Arad.

Un măestru de acolo vede într-o bună dimineață, că un alt măestru cunoscut lui, dar' neumblător la casa lui, îi intră în casă, dînd binețe cu multă cuviință.

— Să deee D-zeu! Dar' ce te aduce la noi, vecine? întreabă gazda casei.

— Am venit să-mi plătesc datoria.

— Ce fel de datorie? întreabă mirat omul, știind că de ani de zile doar' nici n'au vorbit la olaltă, decum să-i fi împrumutat ceva.

— Nu-ți mai aduci aminte? Când ne-am slobozit noi de calfe, nainte cu 8 ani, mi-ai împrumutat 40 cr. Ți i-am adus.

— Dar', frate, cum îți mai și vine ție în minte fleacul acesta?

— Vreau să-mi curăț sufletul, răspunse oaspele serios. Trec la legea cea nouă, și dacă nu-mi plătesc acești 40 cr., nu mă iau. Și punînd pe masă datoria, s'a depărțat.

Când se fure omul s'erac? Un avocat apăra pe doi tîlhari. Procurorul cerea pedeapsă grea asupra unuia, pentru-că în întunecul nopții a năvălit în casa vecinului și l'a jăfuit, asupra celuialalt pentru-că ziua n'ameaza mare a stat în drum la un călător și i-a ră-pit punga cu bani.

Advocatul, răspunzînd procurorului îi pune întrebarea: dl procuror cere pedeapsă grea pe unul pentru c'a furat noaptea, pe unul pentru c'a jăfuit ziua; dar' atunci să-mi spună dl procuror: când se fure bietul om s'erac?...

Animale pitice. — Cei mai mici cai cari există sînt caii marchizului Cascano din Lombardia. În fie-care dimineață dînsul își face plimbarea într-o trăsucică trasă de niște pony, cari nu trec peste șazeci și unul de centimetri. Afară de aceștia marchizul mai posedă patru pony de Shetlanda, cari abia ating măsura de șeptzeci centimetri. Deși se credea, că el are singurile animale minuscule s'a găsit altul, un german care are ceva și mai mic: un elefant de un metru înălțime și abia optzeci de chilograme greutate. Și acest elefant era dresat, făcea minuni de echilibrice. Elefantul pitic era din Sumatra și își iubea stăpînul așa, că nu mai voia să se despărță de el. Posesorul acestui minuscul animal a facut milioane.

— Și așa dară ai gînd hotărît să treci la legea turcească și apoi să te căsătorești?

— Da, foarte hotărît!

— Și pentru-ce, prietene?

— Pentru-că atâtea datorii am, că-mi trebuie cel puțin trei neveste cu zestre bună, ca să mi-le pot plăti!.

POSTA REDACȚIEI.

Correspondenților. Vă rugăm să scrieți numai pe câte o față a hîrtiei și lăsînd margine albă, căci altfel e foarte greu de folosit manuscrisul unde tre-buesc oare-cari îndreptări.

Dlul I. S. N'am avut încă timp să-l descifrăm. Prea e cu graba scris. Dar' o să vedem.

D-lui M. T. în B. Numărul 34 Vi s'a trimis, nu știm din ce motive nu l'ați primit. Acum Vi s'a exp-dat de nou împreună cu nrul 35.

Dlul I. P. în B. Pentru numărul de față — sosită prea târziu.

Bibliografie.

„Enciclopedia Română”, editată din în-sărcinarea și sub auspiciile Asociației Transilvane de Dr. C. Diaconovich. A apărut fasc. V., care cuprinde mult peste 1000 articole (Balneum—Beule) cu numeroase ilustrații. Dintre articolele mai mari, de interes special românesc, amintim: Banat, Băncile (cu ilustr. Palatul Băncii naț. din București), Barac Ioan, Baranyi călugărul, Bărăția, Barbu, Barcianu, Barițiu (cu ilustr. Medalia bătută de Academia rom. în onoarea lui), Barozzi, Bărsescu, Basaraba (de D. Onciul), Basarabia (de Z. C. Arbure), Beins (cu 3 ilustr.: gimnaziul, internatul Pavelian de băieți, școala de fete), Berariu, Bere (cu 4 ilustr.: instalațiunile stabilimentului Bragadiru din București). Dintre celelalte ilustr. mai amintim: Bananierul, Batoza (mașina de treerat) etc.

Cuprinsul bogat al acestui fascicol, aranjat cu multă îngrijire, arată un progres continuu și îmbucurător, care îndreptățește la speranța că această mare publicație a Asociației se va termina cu deplin succes.

Abonamentele se fac la editorul W. Krafft în Sibiu (Negyszeben) și se achită în rate de fl. 5. — pentru 5 fasc., ori de fl. 10. — pentru 1 tom. Pentru România la librăria D. Storck & Müller în București pentru câte 5 ori 10 fasc. à Lei 2.50.

Cărți nouă.

Abecedar maghiar. Atragem atenția învățătorilor noștri asupra »Abecedarului magiar pentru școlile elementare populare« de Mateiu Voileanu, asesor consistorial și Petru Bod, director la școlile elementare de stat din Sibiu. Partea primă a apărut de curând. Costă 25 cr. și se poate procura dela »Tipografia archidiececană« din Sibiu.

Un bun abecedar! D-nii inv. I. Moldovan, N. Stetu, I. Groșorean, P. Vancu și N. Boscaiu din Arad și giurul Aradului, au scos de sub tipar săptămâna trecută un *nou abecedar românesc* pentru școlile populare, care este superior doar tuturor abecedarilor de până acum. Este întocmit în chip independent de modelele celor de până aci și așa frumos purcuzând dela cunoscut la necunoscut, dela simplu la mai greu, că pare foarte ușor de introdus prin el pe copii în citire și scriere. Costă 20 cr. și se poate avea dela »Tribuna Poporului« în Arad.

D-nii învățători se nu întârzie a face cunoștința noului abecedar. Poate o să le câștige mai curând plăcerea decât cele folosite până acum.

„Manual pentru usul necroscopilor comunali” de Dr. Stefan Erdélyi, Dr. de filosofie, Dr. de medicină, Dr. de Chirurgie, magistrul de obstetricie, profesor aprobat de igienă pentru școlile medii, medic al orașului Orăștie, medic al cercului sanitar din Bintiș, și dentist.

Volumul avisat de noi în Nr. 16 al »Revistei« din éstan, că s'a pus sub tipar, *manualul îndreptar pentru „inspectorii de morți”* (necroscopi) de prin comune, — a eșit deja de sub tipar la institutul tipografic „Minerva” din Orăștie.

Cuprinde pe 120 pagini toate îndrumările de cari are lipsă un necroscop comun, și la urmă sunt adause și mustrele în chip și după cari forme ținându-se, are necroscopul să-și facă înștiințările și atestatele ce le da.

Recomandăm cu căldură »inspectorilor de morți« (necroscopilor) români de prin comune, această cărtică, pe care dl Dr. St. Erdélyi, medic ce de 20 de ani stă în serviciu public, având mereu de lucru cu necroscopii comunali, și ca atare cunoscându-le toate trebuințele, a întocmit-o așa ca ei să afe în ea îndrumare la ori-ce lucru ce ar dori să-și știe pentru slujba lor. Costă 2 coroane și se poate primi dela autor în Orăștie.

A apărut: No. 3—4 din „Biblioteca Noastră” dela Caransebeș sub direcțiunea dlui profesor Enea Hodoș. Cuprinde „Versuri și proză” de George Coșbuc, un volum dragălaș și a cărui citire va face, suntem siguri, plăcere ori-cărui cetitor. Jumătate cuprinde poezii, dintre cari unele necunoscute, jumătate proză, bine scrisă și foarte interesantă, în parte necunoscută nici ea. Să capătă la toate librăriile românești pentru 28 cr. un exemplar.

Pentru redacție responsabil: Petru P. Barițiu.

CONVOCARE.

Subscriitorii acțiilor institutului de credit și de economii „Zlăgneana” societate pe acții în Zlatna, se invită prin aceasta în virtutea §. 154 al l. c. la

Adunarea generală constituantă, care se va ține în Zlatna, *Sâmbătă la 30 August v. (11 Septembrie n.) 1897, înainte de amiază la 10 ore, în localul școlii greco-orientale.*

O B I E C T E L E :

1. Raportul fondatorilor.
2. Constatarea subscrierii capitalului social.
3. Stabilirea statutelor societății.
4. Constituirea societății cu capital social 50.000 coroane (25.000 fl. v. a.)
5. Alegerea direcțiunii și a celorlalți funcționari.
6. Alegerea comitetului de supraveghiere.
7. Absolvarea fondatorilor de responsabilitatea normată în §. 152 al legii comerciale.

În sensul §. 155 al legii comerciale, fiecare acție subscrisă dă un vot, mai mult de 10 voturi însă nime nu poate exercita, ear' subscriitorii pot participa la adunare sau în persoană sau prin plenipotențiați, cari încă trebuie să fie acționari. (250) 2—3

Din ședința fondatorilor societății pe acții „Zlăgneana”, ținută la Zlatna în 9/21 August 1897.

Petru Popovici m. p., Emmanuel Beșa m. p., președinte. secretar.

Anunț.

Să caută un **învățacel** cu purtare bună, care dorește a se aplica la o **moară** aici în Orăștie.

Să fie în vârstă de 14 ani.

Doritorii au a se adresa la

Titu Turdeșan

(258) 1—1 morar în Orăștie.

Țiglele lui Ugron Gábor.

În fabrica de cărămidă și de țiglă din Székelyudvarhely a lui Ugron Gábor se pregătesc, cu ajutorul mașinilor, două feluri de țiglă:

1. *Șindile franceze de lut*, (țiglă brezdată), în următoarele măsuri: lățime 21 cm. lungime 40 cm., 15 bucăți acoper un metru pătrat, într'un vagon încăp 4300—4500 bucăți. Să gătesc și jumătăți de țiglă, pe dreapta și pe stânga. Prețul în Udvarhely: 1000 de bucăți, în vagon, 24 fl.

Avantaje: țigla ce se cere spre acoperirea aceluiași teren, e cu 30% mai ușoară decât ori-care altă țiglă. Lățuirea se face la distanță de 32 cm, prin urmare trebuiesc numai jumătate atâta lați, ca la alte țigle. Cooperișul formează un întreg, sub care nu pătrunde nici ploaie, nici zăpadă; având din lăuntru 6 canale de aer nu e așa expusă la schimbările grabnice ale temperaturii; iarna ține acoperiș cald, vara răcoros.

2. *Țiglă de rind*, frământată cu mașini, din lut de o calitate uniformă, cu următoarele măsuri: lungimea 40 cm., lățimea 17.5 cm., 34 bucăți acoper un metru pătrat, lățuirea se poate face la distanță de 18 cm., într'un vagon încăp 6300—6500 bucăți. Prețul, în vagon, la stațiunea din Székelyudvarhely, 13 fl. mii. (243) 3—3

Sz. 378—1897

bvghtó

(259) 1—1

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. járásbírótság 1895. évi 1388 polg. számu végzése következtében özv. Olariu Elekné dévai lakos javára Farkas George Rotar és Farkas Ioszf Zsiku ellen 36 frt 60 kr. s jár. erejéig 1896. évi november hó 30-án fogatosított kielégítés végrehajtás utján lefoglalt és 319 frt becslült szarvasmarhák, juhok és talpra épített épületekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a maros-illyei kir. jbiróság 4109—1897. számu végzése

folytán 36 frt 60 kr. tőkekövetelés, ennek 1893. évi július hó 1. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 54 frt 43 krban biróilag már megállapított költségek erejéig Felső-Lapugyon a község előljáró házánál leendő eszközlésére **1897. évi szeptember hó 9 napjának delelőtti 11 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Maros-Illyén, 1897. évi augusztus hó 10. napján.

Hegyesy Károly,
kir. bir. végrehajtó.

„ARDELEANA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE

Fonduri proprii: fl. 350.000. Depuneri: fl. 700.000

Circulație anuală: fl. 3.000.000.

(196) 16—

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

- 1) acordă împrumuturi cu interese de 8%;
- 2) primește depuneri, dela particulari cu 5 și cu 5½, ear' dela corporațiuni culturale cu 6%;
- 3) cumpără și vinde realități;
- 4) cumpără și vinde mărfuri și produse;
- 5) arândează și exarândează realități;
- 6) cumpără și vinde efecte publice;
- 7) mijlocește operațiuni, specificate sub 3. 4. 5.

La institut se mai află 500 acții proprii, puse în vindere conform Prospectului staverit de Direcțiunea institutului sub Nr. 68/1897.

Ori-ce afacere se poate rezolva și informări se pot lua verbal în biuroul institutului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, în Iunie 1897.

Direcțiunea.

ATELIER de TEMPLAR

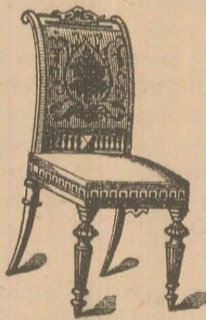
Drumul țerii Nr. 3.

Casa proprie.

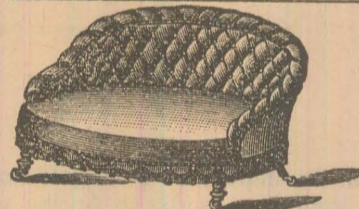
și

DEPOSIT DE OBIECTE FUNEBRALE!

Subscrisul îmi iau voe să atrag binevoitoarea luare aminte a unor public din Orăștie și jur, asupra bogatului meu magazin cu tot felul de

Mobile de casă

precum: scaune, paturi, mese, dulapuri, canapele, etc. ce se află totdeauna gata, ori, la dorință, se gătesc după plac și în grabă!

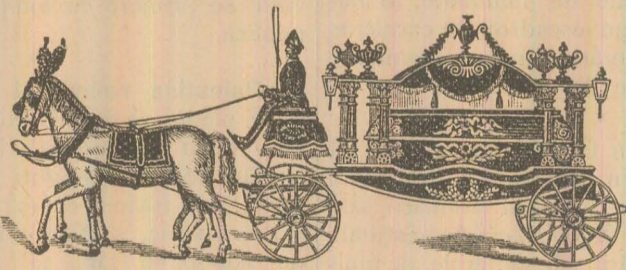
Îmi recomand mai departe

Depositul de lucruri trebuincioase la înmormântări,

precum:

sicriuri,

de
aramă, nuc,
goron și de
brad,
pompoase ori
simple;

cruci,
cununi de mort,
și toate
pânzele
de
lipsă!

Sunt 19 ani decând am aceste bogate magazine, în casele mele proprii (drumul țerii Nr. 3), ear' acum le-am arangeat și îmbogățit de nou și temeinic Rugând onoratul public pentru numeroase comande, îi promit lucru bun cu prețuri foarte ieftine!

George Brassai

(145) 11—15

măsar.